

การศึกษาพัฒนาการทักษะทางสังคมของเด็กพิการที่เรียน
ในรูปแบบเรียนรวมที่โรงเรียนวัดกลางเกร็ด
กรณีศึกษา สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี

โดย นัสรินทร์ แซ่สะ¹

สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะทางสังคมของเด็กพิการที่เรียนในรูปแบบเรียนรวมที่โรงเรียนวัดกลางเกร็ด ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครู และเด็กพิการที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2 ราย ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 ราย สามารถเข้ากลุ่มกับเพื่อน ๆ ได้ ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ส่วนการใช้เงิน เด็กยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เงินและมูลค่าของเงิน การให้เด็กพิการในสถานคุ้มครองฯ ได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่วัยเด็กว่าเขาและเธอสามารถที่จะอยู่ร่วมกันกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เขาและเธอจะสามารถเลือกชีวิตของตนเองได้ว่าจะดำเนินชีวิตต่อไปในสถานคุ้มครองฯ หรือเลือกที่จะดำรงชีวิตอิสระด้วยตนเอง สามารถประกอบอาชีพ เรียนหนังสือ ทำกิจกรรมต่าง ๆ เกิดความมั่นใจภูมิใจในตนเองที่สามารถสร้างพลังในตนเองและไม่เป็นภาระของสังคมต่อไป

คำสำคัญ: เด็กพิการ, ทักษะทางสังคม

¹ นักสังคมสงเคราะห์ สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี

The study on development in social skill of disabled student at Watklangkret school : A case study of Fueng-fah Home for Persons with Disabilities Protection and Development, Nonthaburi Province

BY Natsarin Saesa

Abstract

Objective of the study on development in social skill of disabled student at Watklangkret school : A case study of Fueng-fah Home for Persons with Disabilities Protection and Development, Nonthaburi Province was to study development in social skill of children with disabilities who study at school. Researcher collect data by interviewing a teacher and two disabled students. The findings was two disabled students able to study and engage in school activity with the other students. However disabled student does not have a good skill in money expense. Giving a chance to disabled student to learn social skill is the creation of immunization since the childhood which lead them to live normally with the others in society. When they are grow up as adult, they can chose to stay in protection and development institution or independent living by their own. They can have their own occupation, continue higher education, conduct activity with self confident, self esteem, and not a burden to society.

Keywords: Children with Disabilities, Social Skill

บทนำ

“การช่วยเหลือ เพื่อให้เขาช่วยตนเองได้” เป็นปรัชญาของการสังคมสงเคราะห์ที่ผู้ปฏิบัติงานควรยึดปฏิบัติไว้ ซึ่งวิธีการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์นั้น มีวิธีการช่วยเหลือมากมาย หนึ่งในวิธีการช่วยเหลือนั้น คือ การส่งเสริมให้เพื่อนมนุษย์ได้รับการศึกษา เมื่อมนุษย์ได้รับการศึกษาจะก่อเกิดการพัฒนาตนเอง ในการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปประกอบอาชีพสู่การพึ่งตนเองได้อย่างมั่นใจ ไม่ว่าเขาจะอยู่ในสถานะคนปกติหรือคนพิการก็ตาม เขาและเธอควรได้รับสิทธิเข้าถึงการศึกษา ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 (4) ได้กำหนดไว้ว่า บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษอบรมในการศึกษาภาคบังคับ และในหมวด 5 มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย จะเห็นได้ว่ารัฐได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยให้เด็กทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเป็นสิทธิที่เด็กทุกคนควรได้รับ ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะอยู่ในสถานะเด็กปกติหรือเด็กพิการก็ตาม

การเข้าถึงการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 ได้กำหนดไว้ว่า

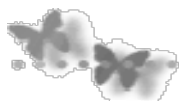
การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมี

คุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่ แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

จะเห็นได้ว่าเด็กพิการสามารถเข้าเรียนเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกับเด็กปกติ โดยทางโรงเรียนคอยเอื้อและให้การสนับสนุนในสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เพื่อให้เด็กพิการสามารถที่จะเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม ได้รับการพัฒนาตนเอง ได้มีความรู้ ฝึกทักษะต่าง ๆ ทางสังคม การศึกษานับว่าเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเด็กพิการ ให้เกิดความมั่นใจ เห็นคุณค่าในตนเอง ด้วยความรู้ที่ได้จากการเล่าเรียน สามารถในการพึ่งตนเอง และให้เขาและเธอมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

สำหรับเด็กพิการที่ประสบปัญหาทางสังคม ทำให้เขาและเธอต้องมาใช้ชีวิตในสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี ซึ่งทางสถานคุ้มครองฯ ได้ดำเนินการส่งเสริมการศึกษาทั้งภายในและภายนอก เป็นแนวทางการช่วยเหลือ ได้ให้ความสำคัญให้เด็กพิการ

ได้รับสิทธิทางการศึกษาตามที่ควรได้รับ ยกเว้นเด็กพิการที่มีความพิการรุนแรง ที่ไม่สามารถช่วยเหลือเข้ารับศึกษา เช่น ดิตเตียง ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เด็กพิการที่ต้องอยู่ในความดูแลของพยาบาลอย่างใกล้ชิด เป็นต้น สำหรับเด็กพิการที่สามารถเข้ารับการศึกษา สถานคุ้มครองฯ ได้ดำเนินการประเมินสภาวะรายบุคคลถึงความเหมาะสมที่จะเข้าศึกษาในโรงเรียนใด เป็นไปตามความสามารถ ศักยภาพและประเภทความพิการแต่ละประเภท เช่น เด็กพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย ได้ส่งเสริมเรียนที่โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชซึ่งเป็นโรงเรียนเฉพาะทางสำหรับคนพิการประเภทนี้ พิการทางการเห็นก็เช่นกัน ส่งเสริมการเรียนในโรงเรียนเฉพาะสำหรับเด็กพิการทางการเห็น เช่น โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ ซึ่งเป็นการประเมินในการส่งเสริมการศึกษาเป็นไปตามประเภทความพิการของแต่ละคน การส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียนเฉพาะนั้นทำให้เด็กพิการไม่เกิดความรู้สึกว่าตนเองแปลกแยกจากคนอื่น ๆ ก่อเกิดความมั่นใจเสริมพลังให้ตนเองภายใต้ความพิการในประเภทเดียวกัน เด็กพิการสามารถปรับตัวและเข้ากลุ่มเพื่อนได้ง่าย

สำหรับการส่งเสริมการศึกษาในรูปแบบเรียนรวมกับคนทั่วไป สถานคุ้มครองฯ ได้

ประชุมสหวิชาชีพ เพื่อพิจารณาเด็กรายบุคคลที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เข้าเรียนในโรงเรียนรวมคือ โรงเรียนวัดกลางเกร็ดซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ใกล้สถานคุ้มครองฯ โดยมีรถของสถานคุ้มครองฯ รับส่งไปเข้าเรียนกลับ การที่เด็กพิการได้มีโอกาสเรียนรวมกับคนทั่วไปนั้น นับว่าเป็นสิ่งทำดีสำหรับพวกเขาที่ต้องเผชิญกับสังคมภายนอก สถานคุ้มครองฯ นอกจากเด็กพิการได้รับความรู้ตามหลักสูตรที่เรียนมาแล้ว เหนือสิ่งอื่นใดที่เด็กพิการได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตในสถานศึกษาคือได้เรียนรู้สังคมภายนอกที่มีความหลากหลาย นำสู่การมีทักษะทางสังคม ทำให้เด็กพิการเกิดการเสริมพลังในตนเอง เกิดความมั่นใจในตนเอง เสริมสร้างความเข้มแข็งของจิตใจ มีภูมิคุ้มกันในการใช้ชีวิตในสังคมที่มีความหลากหลาย

ในปีการศึกษา 2561 สถานคุ้มครองฯ ได้ส่งเด็กเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนภายนอก จำนวน 49 ราย ประกอบด้วย โรงเรียนประชาบดี จำนวน 23 ราย โรงเรียนวัดกลางเกร็ด จำนวน 19 ราย โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภชฯ จำนวน 5 ราย และโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ จำนวน 2 ราย ซึ่งมีรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าเด็กที่ได้เข้ารับการศึกษา มีความพิการที่หลากหลาย ส่วนใหญ่มี

ชื่อโรงเรียน	จำนวนเด็กที่เข้ารับการศึกษา	จำนวนเด็กแบ่งตามประเภทความพิการ							
		1	2	3	4	5	6	7	8
โรงเรียนประชาบดี	23 ราย			1		12	1		9
โรงเรียนวัดกลางเกร็ด	19 ราย			4	1	4	1	3	6
โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภช	5 ราย		4						1
โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ	2 ราย	1							1
จำนวนทั้งหมด	49 ราย	1	4	5	1	16	2	3	17

ที่มา: สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี, โดย ฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์งานทะเบียนและข้อมูล, ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2561

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ความพิการซ้อน (มากกว่า 1 ประเภทความพิการ) รองลงมาพิการทางสติปัญญา พิการทางร่างกายหรือ การเคลื่อนไหว พิการทางการได้ยินหรือสื่อ ความหมาย พิการทางออทิสติก พิการทางการ เรียนรู้ พิการทางการเห็น และพิการทางจิตใจหรือ พฤติกรรม ตามลำดับ เด็กทั้งหมดที่ได้เข้ารับ การศึกษาเป็นเด็กพิการที่สามารถช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวันและทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ หรือ เด็กกลุ่ม A ซึ่งได้เรียนในระดับชั้นที่มีความ หลากหลายตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละ คน โดยโรงเรียนได้ประเมินผ่านการสอบในแต่ละ รายวิชา ในปีการศึกษา 2561 มีเด็กเข้ารับการศึกษา ใน 4 โรงเรียน โดยแบ่งเด็กตามชั้นเรียน ในแต่ละระดับชั้นเรียน ดังนี้

ชั้นเรียน	จำนวนทั้งหมดที่เด็กเข้า การศึกษาในแต่ละชั้น ใน 4 โรงเรียน
อนุบาล 1	7 ราย
อนุบาล 2	12 ราย
อนุบาล 3	17 ราย
ประถมศึกษาปีที่ 1	6 ราย
ประถมศึกษาปีที่ 2	6 ราย
ประถมศึกษาปีที่ 5	1 ราย

ที่มา: สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัด นนทบุรี, โดย ฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์ งานทะเบียนและ ข้อมูล, ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2561

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 สถานคุ้มครองฯ ได้ส่งเด็กเข้ารับการศึกษาในรูปแบบเรียนรวมที่ โรงเรียนวัดกลางเกร็ด ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ใกล้ ๆ สถานคุ้มครองฯ และอยู่ในเขตพื้นที่ที่โรงเรียน รับผิดชอบ ในปีการศึกษา 2560 สถานคุ้มครองฯ ส่งเด็กเข้ารับการศึกษา จำนวน 9 ราย และในปี การศึกษา 2561 มีเด็กเข้ารับการศึกษา จำนวน 10 ราย รวมทั้งหมด 19 ราย มีวัยและความพิการที่มี

ความหลากหลาย ท่ามกลางสังคมภายนอกใน โรงเรียนที่มีเด็กปกติเรียนร่วมกัน เด็กพิการเหล่านี้ จะดำเนินชีวิตภายนอกสถานคุ้มครองฯ ในสังคมของ โรงเรียนอย่างไร ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจใน การศึกษาครั้งนี้ในประเด็นหัวข้อ “ศึกษาพัฒนาการ ทักษะทางสังคมของเด็กพิการบ้านเฟื่องฟ้าที่เรียนใน รูปแบบเรียนรวมที่โรงเรียนวัดกลางเกร็ด : กรณีศึกษาสถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้าน เฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี”

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะทางสังคมของ เด็กพิการที่เรียนในรูปแบบเรียนรวมที่โรงเรียนวัด กลางเกร็ด

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำ การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ เด็กพิการที่เรียนโรงเรียนวัดกลางเกร็ดตั้งแต่ปี การศึกษา 2560 เป็นเด็กพิการที่ไม่มีความพิการ ทางสติปัญญาร่วม โดยได้เจาะจงกลุ่มเป้าหมายของ การศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 2 ราย ประกอบด้วย (1) เด็กชายโก (นามสมมุติ)

วันเดือนปีเกิด : วันที่ 27 มีนาคม 2553

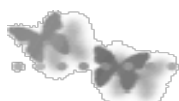
อายุ : 8 ปี

เข้ารับการอุปการะ : 13 สิงหาคม 2558

ความพิการ : พิการทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว

ลักษณะความพิการ : เกร็งครึ่งซีกซ้าย เดินได้ พูด ได้ตอบโต้

เหตุที่นำส่ง : ครอบครัวฐานะยากจน

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

การประเมินแผนฟื้นฟูรายบุคคล (Individual Rehabilitation Plan) ของเด็กชายไก่ (นามสมมุติ)

ประเด็นการประเมิน	ผลการประเมิน	ผู้รับผิดชอบ
1. ด้านสุขภาพ	สุขภาพร่างกายแข็งแรง	พยาบาล
	ไม่มียาและไม่มีโรคประจำตัว	
2. ด้านกายภาพบำบัด	ไม่มีความจำเป็นในการรักษาทางกายภาพบำบัด	นักกายภาพบำบัด
	ไม่มีความจำเป็นในการใช้เครื่องช่วยความพิการ	
3. ด้านสังคม	เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายใน/นอก สถานคุ้มครองฯ	นักสังคมสงเคราะห์
	ได้รับการดูแลขั้นพื้นฐาน	
	เข้ารับการศึกษารูปแบบเรียนรวม	

(2) เด็กหญิงกิ่ง (นามสมมุติ)

วันเดือนปีเกิด : วันที่ 1 เมษายน 2554

อายุ : 7 ปี

เข้ารับการอุปการะ : 9 มีนาคม 2560

ความพิการ : พิการทางออทิสติก

ในการรักษาทางกายภาพบำบัดและการใช้

ลักษณะความพิการ : อยู่ไม่นิ่ง สมาธิสั้น บางครั้ง

พูดคนเดียว เล่นคนเดียว

เหตุที่นำส่ง : มารดาเร่ร่อน บิดาไม่ปรากฏ มารดา

ไม่ประสงค์เลี้ยง

การประเมินแผนฟื้นฟูรายบุคคล (Individual Rehabilitation Plan) ของเด็กหญิงกิ่ง (นามสมมุติ)

ประเด็นการประเมิน	ผลการประเมิน	ผู้รับผิดชอบ
1. ด้านสุขภาพ	สุขภาพร่างกายแข็งแรง	พยาบาล
	มียาประจำทาน เป็นยาควบคุมสมาธิ	
2. ด้านกายภาพบำบัด	ไม่มีความจำเป็นในการรักษาทางกายภาพบำบัด	นักกายภาพบำบัด
	ไม่มีความจำเป็นในการใช้เครื่องช่วยความพิการ	
3. ด้านสังคม	เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายใน/นอก สถานคุ้มครองฯ	นักสังคมสงเคราะห์
	ได้รับการดูแลขั้นพื้นฐาน	
	เข้ารับการศึกษารูปแบบเรียนรวม	

จากการประเมินแผนฟื้นฟูรายบุคคล (Individual Rehabilitation Plan) ของ กลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 ราย พบว่า กลุ่มเป้าหมายอยู่ใน กลุ่มเด็กที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือเด็กกลุ่ม A ไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ ไม่มีความจำเป็น

เครื่องช่วยความพิการ ควรได้รับการส่งเสริมด้าน

สังคม โดยการฝึกทักษะต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมทั้ง

ภายในและภายนอกสถานคุ้มครองฯ ตลอดจน

ควรได้รับการส่งเสริมด้านการศึกษารูปแบบเรียน

รวม เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนา การเตรียมความพร้อมการดำรงชีวิต และเข้าถึงสิทธิที่ควรได้รับ

การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผู้ศึกษาได้ให้ความสนใจ เนื่องจาก ผู้ศึกษาเป็นนักสังคมสงเคราะห์และได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ปกครองของเด็กพิการในสถานคุ้มครองฯ ที่เรียนโรงเรียนวัดกลางเกร็ด ทำให้ผู้ศึกษามีความใกล้ชิด ความคุ้นเคยกับกลุ่มเป้าหมาย

วิธีการศึกษา

1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้ศึกษาเลือกศึกษาเด็กพิการที่เรียนในโรงเรียนวัดกลางเกร็ด ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงเป็นเด็กพิการที่เรียนในโรงเรียนวัดกลางเกร็ด ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 โดยวิธีการสัมภาษณ์ พูดคุย จำนวน 2 ราย

ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลจากครูประจำชั้น ป.2 จำนวน 2 ราย และครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 1 รายโดยอาศัยวิธีการสัมภาษณ์ พูดคุย

2) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆทั้งหนังสือ วิชาการ บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น รวมถึงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ อันเป็นความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษา กรอบแนวคิด ทฤษฎี และกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

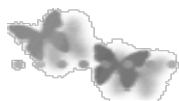
3) การสังเกตการณ์

การสังเกต จะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการเสริมหรือตรวจสอบการวิเคราะห์การวิจัยเด็กพิการ ได้อย่างละเอียด โดยการสังเกตควบคู่กับการสัมภาษณ์ และจดบันทึก เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

ผลการศึกษา

การศึกษาพัฒนาการทักษะทางสังคมของเด็กพิการที่เรียนในรูปแบบเรียนรวมที่โรงเรียนวัดกลางเกร็ดกรณีศึกษา สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี มีผลการศึกษา ดังนี้

สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี หรือ “บ้านเฟื่องฟ้า” สังกัดกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นสถานคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ให้การอุปการะเลี้ยงดูเด็กอ่อนพิการทุกประเภททั้งชายและหญิง อายุแรกเกิดถึง 7 ปี ที่ประสบปัญหาทางสังคม จำเป็นต้องเข้ารับการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพ โดยมีหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนนำเด็กส่งสถานคุ้มครองฯ ปัจจุบันมีเด็กในความอุปการะ จำนวน 404 ราย แยกเป็นชาย จำนวน 244 ราย และหญิง จำนวน 160 ราย โดยแบ่งตามประเภทความพิการ ดังนี้

ประเภทความพิการ	แบ่งตามเพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
1. พิการทางการเห็น	11	9	20
2. พิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	2	7	9
3. พิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว	32	20	52
4. พิการทางจิตใจ หรือพฤติกรรม	10	2	12
5. พิการทางสติปัญญา	85	41	126
6. พิการทางการเรียนรู้	6	7	13
7. พิการทางออทิสติก	14	3	17
8. พิการซ้อน (มากกว่า 1 ความพิการ)	84	71	155
รวมทั้งหมด	244	160	404

ที่มา : สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี, โดย ฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์ งานทะเบียน และข้อมูล, ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2561.

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า เด็กพิการที่อยู่ในความอุปการะดูแลของสถานคุ้มครองฯ นั้นมีความหลากหลายของประเภทความพิการ ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีความพิการซ้อน (มากกว่า 1 ประเภทความพิการ) รองลงมาพิการทางสติปัญญา พิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว พิการทางการเห็น พิการทางการเรียนรู้ พิการทางออทิสติก พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม และพิการทางการได้ยิน และ สื่อ ความ ห ม า ย ตาม ลำ ดับ ด้วยความพิการและปัญหาที่เผชิญ ทำให้เด็กพิการเหล่านี้มีความจำเป็นมาอยู่ในความอุปการะของสถานคุ้มครองฯ เพื่อให้ได้รับสิทธิที่เด็กคนหนึ่งควรได้รับ ด้านปัจจัยสี่ ส่งเสริมพัฒนาการ กายภาพบำบัด สังคมสงเคราะห์ นอกจากนี้สถานคุ้มครองฯ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการศึกษาในโรงเรียนภายนอก ทั้งโรงเรียนตามประเภทความพิการและโรงเรียนแบบเรียนรวม

ในปีการศึกษา 2560 เป็นปีแรกที่ทางสถานคุ้มครองฯ ได้พิจารณาคัดเลือกและประเมินความสามารถของเด็กที่อยู่ในความอุปการะให้การส่งเสริมและสนับสนุนลักษณะการเรียนรวมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่โรงเรียนวัดกลางเกร็ด โดยผ่านการประเมินจากครูพัฒนาการเด็ก และประชุมร่วมกันของทีมสหวิชาชีพและการทดสอบของทางโรงเรียน เด็กที่ผ่านการประเมินมีทั้งหมด 9 ราย ได้เข้าเรียนในระดับชั้นอนุบาล 1 จำนวน 5 ราย อนุบาล 2 จำนวน 1 ราย และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ราย และในปีการศึกษา 2561สถานคุ้มครองฯ ได้พิจารณาและประเมินเด็กเข้ารับการศึกษารูปแบบเรียนรวม เด็กที่ผ่านการพิจารณาและประเมิน มีจำนวนทั้งหมด 10 ราย ดังนั้นปัจจุบันสถานคุ้มครองฯ ได้ส่งเด็กเรียนในรูปแบบเรียนรวมที่โรงเรียนวัดกลางเกร็ด ทั้งหมด 19 ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

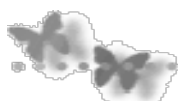
ลำดับที่	ชื่อเด็ก(นามสมมุติ)	อายุ	ประเภทความพิการ	ชั้นเรียน
1	เอ	7	4	อ.2
2	บี	5	5	อ.2
3	ซี	6	3	อ.2
4	ดี	6	2 , 5	อ.2
5	เอฟ	8	7	อ.2
6	จี	7	5	อ.2
7	เจ	5	3	อ.2
8	เค	6	2 , 7	อ.2
9	แอล	7	5	อ.2
10	กล้วย	11	1 , 5	อ.3
11	ส้ม	7	5	อ.3
12	องุ่น	7	2 , 5 , 6	อ.3
13	มะม่วง	8	5 , 7	อ.3
14	ลำไย	9	2 , 5 , 6	อ.3
15	เจมส์	7	7	ป.1
16	โจ	7	3	ป.1
17	ก้อย	8	6	ป.2
18	กิ้ง	7	7	ป.2
19	ไก่	8	3	ป.2

ที่มา: สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า จังหวัดนนทบุรี, โดย ฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์ งานสังคมสงเคราะห์, ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2561.

จะเห็นได้ว่าจากข้อมูลในตารางข้างต้น เด็กพิการในความอุปการะในสถานคุ้มครองฯ ที่เรียนในรูปแบบเรียนรวมที่โรงเรียนวัดกลางเกร็ดมีความพิการที่หลากหลาย เด็กบางคนอายุกับระดับชั้นที่เรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ เนื่องจากเด็กมีพัฒนาการช้า ส่งผลให้การเรียนรู้ และศักยภาพในตัวเด็กไม่เป็นไปตามพัฒนาการตามช่วงวัย ทำให้เด็กเข้าเรียนในระดับชั้นที่เหมาะสมกับศักยภาพที่มีอยู่ ทั้งนี้ทางโรงเรียนได้จัดรูปแบบการเรียนการสอน

สำหรับเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาที่แตกต่างไปจากปกติทั่วไป ทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการเรียนการสอน การประเมินผล และเครื่องมืออุปกรณ์การสอน ที่เหมาะสมกับลักษณะและความต้องการของเด็ก

จากการเก็บข้อมูลจากครูประจำชั้น ครูการศึกษาพิเศษ และกลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 รายทักษะทางสังคมที่กลุ่มเป้าหมายต้องเผชิญ ในสังคมโรงเรียนรวมที่มีความหลากหลายในบริบทต่าง ๆ ซึ่ง

มีความแตกต่างจากสังคมในสถานคุ้มครองฯ ที่กลุ่มเป้าหมายอาศัยอยู่ พบว่า

การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์และสอบถามครู ได้ให้ข้อมูลว่ากลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 ราย มีความกล้าแสดงออก เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น แต่เด็กชายไก่ (นามสมมุติ) จะสนใจในบางกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบ กิจกรรมที่มีเสียงดนตรี มีความบันเทิง และกล้าแสดงออกมีส่วนร่วมในกิจกรรม นั้น ๆ ส่วนเด็กหญิงกิ้ง (นามสมมุติ) มีความกล้าแสดงออก พูดเก่ง มีความจำดี ในปีการศึกษา 2560 ได้รับคัดเลือกแข่งขัน การเล่นกีฬานาน งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน กลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 ราย เชื้อพืงคำสั่งหรือกฎระเบียบของกิจกรรมนั้น ๆ และปฏิบัติตามได้

การเข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อน จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์และสอบถามครู ได้ให้ข้อมูลว่ากลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 ราย สามารถเล่นกับกลุ่มเพื่อน และอยู่ร่วมกับเพื่อนคนอื่น ๆ ได้ เด็กรู้จักซื้อเพื่อนจากการสังเกตของครู พบว่าในบางวัน เด็กหญิงกิ้ง (นามสมมุติ) แยกตัวออกจากกลุ่มเพื่อน นั่งเล่นคนเดียว พูดคนเดียวเหมือนอยู่ในโลกส่วนตัว วิ่งเล่นคนเดียวในสนามโรงเรียนอย่างร่าเริง และในบางครั้งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ราย มีการทะเลาะระหว่างกลุ่มเพื่อนบ้าง ซึ่งสาเหตุเกิดจากการแย่งของเล่นกัน

การซื้อขนมที่โรงเรียน บ้านเพื่องฟ้าให้เงินค่าขนมไปโรงเรียนวันละ 10 บาท โดยนักสังคมสงเคราะห์จะฝากเงินไว้ที่ครูประจำชั้นเป็นรายสัปดาห์ ช่วงพักเที่ยงของทุกวันครูประจำชั้นจะให้เงินค่าขนม 10 บาท เพื่อให้เด็กซื้อขนมในช่วงพักเที่ยง จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์และสอบถามครู และสอบถามกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลว่า สามารถเลือกซื้อขนมที่ตนเองชอบได้ แต่ไม่ทราบมูลค่าของเงิน ว่าเหรียญลักษณะแบบนี้ มีมูลค่ากี่บาท กลุ่มตัวอย่างจะเรียกว่า “เหรียญเล็ก ๆ เหรียญใหญ่ ๆ” ซึ่งไม่รู้

ว่าเหรียญแต่ละเหรียญมีมูลค่าที่แตกต่าง เมื่อซื้อขนมที่ตนเองต้องการแล้ว ยื่นเงินให้แก่ผู้ขาย แล้วก็เดินไป โดยไม่ทราบว่าค่าซื้อ กรณีที่เราจ่ายเงินเกินราคาขนมจะมีเงินทอนให้ และไม่ทราบว่าค่าซื้อขนมราคานี้ จ่ายเงินไปเท่านี้ต้องได้รับเงินทอนกี่บาท ขนมราคาเท่านี้ต้องจ่ายเงินจ่ายเหรียญแบบไหน แต่ทั้ง 2 ราย เข้าใจตรงกันว่าถ้าไม่มีเงินไม่สามารถที่จะซื้อขนมตามที่ตนเองต้องการได้

การเข้าแถวรับประทานอาหารเช้า จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์และสอบถามครู ได้ให้ข้อมูลว่า เด็กหญิงกิ้ง (นามสมมุติ) รู้จักการรอคอย เข้าแถวอย่างเป็นระเบียบและอยู่ในระเบียบข้อตกลงขณะรับประทานอาหารเช้า เด็กชายไก่ (นามสมมุติ) ไม่ชอบเข้าแถว ครูต้องมีการเตือนอยู่บ่อยครั้ง

การเข้าห้องน้ำ จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์และสอบถามครู ได้ให้ข้อมูลว่า ทั้ง 2 ราย สามารถแยกแยะว่าห้องน้ำสำหรับผู้ชายและห้องน้ำสำหรับผู้หญิง สามารถเข้าห้องน้ำด้วยตนเองได้ และขออนุญาตทุกครั้งเวลาจะเข้าห้องน้ำในขณะที่กำลังเรียนหนังสือ

จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 รายที่อยู่ในความดูแลของสถานคุ้มครองฯ เมื่อเขาและเธอออกไปใช้ชีวิตในสังคมภายนอกสถานคุ้มครองฯ ผ่านการไปเรียนในโรงเรียนภายนอก การปรับตัวย่อมเกิดขึ้น เพื่อความอยู่รอดในแต่ละสถานการณ์ ปัญหาที่ประสบพบเจอ ทำให้เขาและเธอเกิดการการเรียนรู้ เข้าใจในสถานการณ์หรือปัญหานั้นได้อย่างถูกต้อง เกิดการปรับตัวในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เขาและเธอสามารถอยู่และปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลายได้

อภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้เพื่อศึกษาพัฒนาการทักษะทางสังคมของเด็กพิการที่เรียนในรูปแบบเรียน

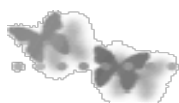

รวมทั้งโรงเรียนวัดกลางเกร็ด ผลการศึกษาในครั้งนี้จะเห็นได้ว่า

เด็กพิการที่เผชิญปัญหาทางสังคม สถานคุ้มครองฯ เหมือนครอบครัวใหญ่ของเด็กพิการกลุ่มนี้ ที่คอยดูแลเลี้ยงดูให้ความรักความอบอุ่นทำหน้าที่เหมือนพ่อแม่ เพื่อให้เด็กได้รับความปลอดภัยในชีวิตได้รับความรักความอบอุ่นจากเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เหมือนพ่อแม่ของเขาและเธอ เมื่อเด็กพิการได้เข้ารับการอุปการะในสถานคุ้มครองฯ แล้ว สถานคุ้มครองฯ คอยสนับสนุนดูแลเพื่อให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ดีสนับสนุนด้านปัจจัยสี่ คุ้มครองสวัสดิภาพ ให้เด็กได้รับสิทธิที่เด็กควรได้รับ การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์การส่งเสริมพัฒนาการการศึกษา การอบรมศีลธรรมจริยธรรม และนันทนาการ เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามสิทธิที่คนพิการคนหนึ่งควรได้รับการดูแลกรณีที่ประสบปัญหาไม่มีผู้ดูแล ตามระเบียบข้อกฎหมายในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 20 วรรคสาม คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ และมาตรา 22 ให้หน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องใดมีหน้าที่ให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามอำนาจหน้าที่นั้น

สถานคุ้มครองฯ จึงได้ดำเนินการอุปการะเลี้ยงดูเด็กพิการที่ประสบปัญหาทางสังคม ได้จัดการบริการด้านปัจจัยสี่ ด้านฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ การกีฬา ด้านศีลธรรม จริยธรรม นันทนาการ การให้ความรักความอบอุ่น คุ้มครองสวัสดิภาพและการพัฒนาแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แก่เด็กพิการที่อยู่ในความดูแลทำให้เด็กได้รับความสะดวกสบาย โดยไม่ต้องกังวลด้านรักษาปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต เพราะสถานคุ้มครองฯ ได้จัดสรรได้อย่างครบถ้วน ขนินฐา เทวินทรภักดี

(2543) ทำวิจัยเรื่อง “การจัดการศึกษาเลือกโดยศูนย์การเขียนในสถานสงเคราะห์” ได้เขียนไว้ว่า สภาพการเลี้ยงดูเด็กหรือรับบริการในสถานสงเคราะห์ไม่ว่าจะเป็นสถานสงเคราะห์รูปแบบใดและจัดเพื่อคนกลุ่มใดของหน่วยงานราชการ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนราชการจะมุ่งเน้นด้านปัจจัยสี่ ส่วนงบประมาณด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของเด็กและผู้รับบริการทุกคนนั้น จะได้รับการจัดสรรให้เป็นส่วนน้อย แม้ว่าปัจจุบันสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ จะได้รับแรงสนับสนุนด้วยจิตเมตตา สงสาร เห็นใจ จากผู้บริจาคอยู่เป็นประจำก็ตาม แต่การบริจาคส่วนใหญ่ ผู้บริจาคมิชอบการจัดเลี้ยงอาหาร วัสดุอุปกรณ์ ยารักษาโรค ขนมน้ำเงิน และของใช้ประจำวัน โดยนิยมแจกให้ผู้รับบริการโดยตรงถึงมือ โดยเฉพาะผู้รับบริการที่เป็นเด็กเล็ก เด็กพิการจะได้รับการเรียกร้องความสงสาร จากผู้บริจาคได้มากกว่าผู้รับกลุ่มอื่น ๆ เป็นผลให้เด็กในสถานสงเคราะห์ส่วนใหญ่จะไม่เห็นคุณค่าของสิ่งของ เพราะถือว่าได้มาง่าย เหลือเฟือ แม้ข้อจำกัดของสถานสงเคราะห์แต่ละแห่งจะประสบปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอ “การอยู่ดี กินดี” ของเด็กจะต้องอาศัยงบประมาณเสริมจากการบริจาคของผู้มีจิตศรัทธาจากสังคม แต่สัดส่วนของ “การให้” และ “การรับ” ไม่สามารถทำให้เกิดความพอดีในชีวิตของเด็กทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมส่งสมนอกจากจะไม่เห็นคุณค่าของสิ่งของ การไม่รู้จักประหยัดมัธยัสถ์และ “ความพอเพียงหรือพอสมควร” แล้วเด็กยังถือว่ารัฐและสังคมมีหน้าที่ต้องให้ความอนุเคราะห์และโอบอุ้มคุ้มครองตนเอง จึงไม่จำเป็นต้องดิ้นรนขวนขวายอะไรในชีวิต แต่โดยสภาพความเป็นจริงแล้วสังคมและรัฐมิได้ให้สิทธิพิเศษใด ๆ กับชีวิตของเด็กโดยตรงและต่อเนื่อง ผู้ที่มีจิตศรัทธาจะหยิบยื่นความสงสารความเห็นใจด้วยการตอบสนองทางวัตถุเป็นครั้งคราวเท่านั้น ส่วนรัฐ

เองมีข้อจำกัดที่จะต้องดำเนินการบริการภายใต้ กฎเกณฑ์ระเบียบปฏิบัติที่เคร่งครัด โดยเฉพาะการ ให้สงเคราะห์เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 18 ปี เมื่อถึง อายุ 18 ปี (ซึ่งอาจมีข้อยกเว้นบางกรณี) เมื่อเด็ก ต้องพ้นเกณฑ์การสงเคราะห์และต้องออกไปใช้ชีวิต ในสังคมภายนอกตามลำพัง โดยไม่มี “ทุนใด ๆ สำหรับชีวิต” ที่สะสมไว้เพื่อออกไปใช้ชีวิตใหม่ใน สังคมภายนอก เป็นผลให้เด็กส่วนใหญ่มักประสบ ความล้มเหลวในการปรับตัวกับสภาพชีวิตในสังคม ภายนอก เพราะต้องต่อสู้ดิ้นรนช่วยเหลือและ พึ่งตนเอง การจัดระบบชีวิตและการบริหารจัดการ ตนเอง สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมภายนอกจะต้อง อาศัยความอดทนขวนขวาย ดิ้นรน ต่อสู้เพื่อการ ดำรงชีวิตและการทำงาน ทำให้จำนวนไม่น้อยที่ต้อง หวนกลับสู่สถานสงเคราะห์ใหม่และบางส่วนต้องตก เป็นเหยื่อที่สังคมไม่พึงประสงค์เป็นจำนวนมาก เช่นกัน

จากงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าเด็กที่อยู่ใน ความดูแลของสถานคุ้มครองฯ เป็นกลุ่มเด็กที่ ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มี จิตศรัทธาอย่างทั่วถึง ในทางกลับกันการช่วยเหลือ เหล่านั้น ทำให้เด็กเกิดการเกิดความเคยชินของการ เป็นผู้รับ ได้รับความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตใน สถานคุ้มครองฯ ส่งผลให้เด็กไม่ต้องดิ้นรนในการ ต่อสู้ชีวิต ไม่เคยเผชิญปัญหาความยากลำบาก เมื่อ เด็กเกิดการเหล่านี้ต้องดำรงชีวิตในสังคมภายนอก ย่อมเกิดการปรับตัว สุพจน์ สุทธา (อ้างถึงใน จารุ วรรณ คงยศ, 2551, น. 59) ได้กล่าวว่า ทุกคนต้อง เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและสังคม อันได้แก่ สิ่งแวดล้อมใน ครอบครัว โรงเรียน เพื่อนบ้านและ ชุมชน โดยแต่ละสังคมต่างมีวัฒนธรรมตัวเองเป็น แกนกลาง ในการกำหนดแนวทางประพฤติปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้เองทุกคน จึงไม่สามารถตอบสนองความ ต้องการของตัวเองได้ตามปรารถนา ดังนั้น ความรู้สึกขัดแย้ง ผิดหวัง สับสน และวุ่นใจ จึง

เกิดขึ้นอย่างเลี่ยงไม่พ้น และความรู้สึกต่างๆ ที่ กัดเค้นอยู่ภายในจิตใจนี้ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการ ดำเนินชีวิตที่เป็นสุข ดังนั้น คนจึงจำเป็นต้องปรับตัว เพื่อบรรเทาความรู้สึกคับข้องใจของตนเองให้เบา บางลง เพื่อที่จะทำให้ชีวิตอยู่ในภาวะสมดุล เช่นเดียวกันกับเด็กพิการในสถานคุ้มครองฯ ที่เรียน ในรูปแบบเรียนรวมที่โรงเรียนวัดกลางเกร็ด ต้อง ปรับตัวเข้ากับบริบทของสังคมภายในโรงเรียน ภายใต้อาณัติการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ตาม พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ให้สถานศึกษาในทุกสังกัด จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคน พิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคลอย่างน้อยปี ละ ห นึ่ง คร ึ่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศ กระทรวง สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียน เฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบ ที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษา เฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟู สมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิต อิสระการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึก อาชีพ หรือการบริการอื่นใด ให้สถานศึกษา ในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการ เรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ ประโยชน์ได้ สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้า ศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ตามกฎหมาย

ทักษะทางสังคมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กพิการที่ควรได้รับการฝึกและเรียนรู้ ยิ่งเด็กพิการ ที่เติบโตมาในสถานคุ้มครองฯ รูปแบบการดำเนิน ชีวิตภายในและภายนอกสถานคุ้มครองฯ ย่อมมี

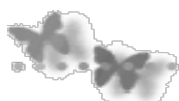
ความแตกต่างกัน สังคมโรงเรียนที่มีรูปแบบเรียนรวม มีความหลากหลายของเด็ก ทั้งเด็กปกติและเด็กพิการอยู่ร่วมกันนับเป็นสังคมหนึ่งที่เด็กพิการสามารถใช้พื้นที่ในสังคมโรงเรียนเรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้ เมื่อเด็กพิการเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ เขาและเธอจะได้มีภูมิคุ้มกัน ค้นหาค้นคว้า และสามารถปรับตัวท่ามกลางสังคมที่มีความหลากหลาย ตลอดจนสามารถที่จะดำรงชีวิตอิสระด้วยตนเอง มีเป้าหมายในการบรรลุถึงความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง (self-determination) โอกาสที่เท่าเทียม (equal opportunities) และการเคารพตนเอง (self-respect) การดำรงชีวิตอิสระไม่ได้หมายถึงเราต้องการทำทุกอย่างด้วยตัวเองทั้งหมดและไม่ต้องการใครมาเกี่ยวข้อง หรือต้องการแยกออกไปอยู่ต่างหาก การดำรงชีวิตอิสระหมายถึง เราต้องการที่จะสามารถเลือก และควบคุมการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งพื้นที่ที่ไม่มีความพิการ เพื่อนบ้านหรือเพื่อนมองข้ามจุดนี้ไป เราต้องการเติบโตอยู่ในครอบครัว ไปโรงเรียนใกล้บ้าน ใช้รถโดยสารประจำทางคันเดียวกับเพื่อนบ้าน ทำงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีครอบครัวของตัวเอง เหมือนกับผู้คนทั่วไป เราต้องการที่จะดูแลชีวิต คิดและพูดเพื่อตัวของเราเอง เพื่อให้สนองตามที่เราต้องการ เราจะต้องสนับสนุนและเรียนรู้จากกันและกัน และทำงานเพื่อเปลี่ยนแปลงทางการเมือง อันจะนำไปสู่การคุ้มครองทางกฎหมายแก่สิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมืองของพวกเขา” (กมลพรรณ พันพั่ง , 2551 : หน้า 7) ถึงแม้เด็กพิการมีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตด้วยความพิการต่าง ๆ นั้น แต่เมื่อเรามองข้ามความพิการ เด็กพิการเหล่านี้สามารถการดำเนินชีวิตประจำวันได้เสมือนคนทั่วไปในสังคม สร้าง

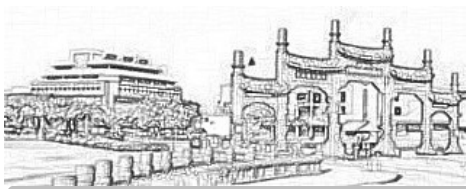
ภูมิคุ้มกันตั้งแต่เยาว์วัย เขาและเธอสามารถที่จะอยู่ร่วมกันกับคนอื่น ๆ ได้ มองข้ามขีดจำกัดความพิการนี้ไป เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เขาและเธอสามารถที่จะเลือกชีวิตของตนเองว่าจะดำเนินชีวิตต่อไปในสถานคุ้มครองฯ หรือเลือกที่จะดำรงชีวิตอิสระด้วยตนเอง สามารถประกอบอาชีพ เรียนหนังสือ ทำกิจกรรมต่างๆ เกิดความมั่นใจภูมิใจในตนเองที่สามารถสร้างพลังในตนเองและไม่เป็นภาระของสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “ศึกษาพัฒนาการทักษะทางสังคมของเด็กพิการที่เรียนในรูปแบบเรียนรวมที่โรงเรียนวัดกลางเกร็ด กรณีศึกษา สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเพ็ญฟ้า จังหวัดนนทบุรี” ผู้ศึกษานำข้อมูลมาประมวลเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีหลักสูตรหรือกิจกรรมการสร้างการเตรียมความพร้อมก่อนส่งเด็กเรียนในรูปแบบเรียนรวม
2. ควรมีการประเมินความพร้อมก่อนส่งเด็กเรียนในรูปแบบเรียนรวม และการใช้ชีวิตในสังคมภายนอก ควรมีรูปแบบกรอบการประเมิน เช่น ใช้รูปแบบการประเมินสภาวะเด็ก (กรอบสามเหลี่ยมวงกลม) ในการประเมินเป็นการวัดถึงความพร้อมของเด็กก่อนส่งเด็กเรียนในรูปแบบเรียนรวม
3. ควรให้นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ดูแลเด็กพิการที่เรียนในโรงเรียนภายนอกโดยเป็นตัวกลางในการประสานงานกับโรงเรียนและสถานคุ้มครองฯ

บรรณานุกรม

- กมลพรรณ พันพื้ง. (2551). ไอแอล การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ. นนทบุรี : โรงพิมพ์ยี่มั่ว ของมูลนิธิ
คนพิการไทย (โดยคนพิการ).
- ชนิษฐา เทวินทรภักดี. รายงานการวิจัย เรื่อง การจัดการศึกษาทางเลือกโดยศูนย์การเรียนรู้ในสถานสงเคราะห์.
กรุงเทพ : กลุ่มงานปฏิบัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน สกศ. , 2543
- จารุวรรณ คงยศ. (2551). การปรับตัวของผู้ต้องขังให้เข้ากับสภาพเรือนจำ: ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลอง
เปรม.วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์,
หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรม
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ กระทรวงศึกษาธิการ.
- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการพ.ศ. 2551 กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2556
สถานคุ้มครองและพัฒนาคนพิการบ้านเฟื่องฟ้า, ฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์, งานทะเบียนและข้อมูล
- “ทะเบียนประวัติเด็ก ประจําปีงบประมาณ 2561 ” 2561

